

Abstrakt

Analýza adherencie pacientov na liečbu DOAC II

Autor: Natália Janáčková

Vedúci diplomovej práce: doc. PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Konzultant: PharmDr. Simona Dvořáčková, Ph.D., Mgr. Eliška Mašková

Katedra sociálnej a klinickej farmácie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cieľ: Dávkovací interval môže predstavovať významný faktor ovplyvňujúci adherenciu k liečbe priamymi orálnymi antikoagulanciami (DOAC; *Direct Oral Anticoagulant*). Vzhľadom na adherenciu, režim 1-krát denne sa javí ako lepšia alternatíva. Avšak pri vynechaní dávky môže hroziť vyššie riziko zlyhania liečby. Cieľom praktickej časti práce bolo analyzovať postoje a skúsenosti pacientov s DOAC doplnené o dáta zo zdravotníckej dokumentácie s dôrazom na aspekty spojené s dávkovaním DOAC.

Metodika: Zber dát do tejto prospektívnej štúdie prebiehal od roku 2020 do 2022 v internej kardiologickej ambulancii Fakultnej nemocnice Brno. K účasti na štúdiu boli oslovení pacienti vo veku ≥ 18 rokov a liečbou DOAC s indikovanou fibriláciou siení (FS). S každým pacientom absolvoval poučený farmaceut štrukturovaný rozhovor v deň vstupu do štúdie a ďalej za 3 resp. 6 mesiacov. Pri rozhovore boli využívané dva validované a tri doplňujúce dotazníky. Boli zisťované postoje, skúsenosti a spokojnosť pacientov s liečbou DOAC, spôsob užívania vrátane dávok a časovania DOAC, ďalšie užívané liečivá a prípravky, taktiež sa otázky týkali sebahodnotenia zdravotného stavu pacienta. Retrospektívne boli získané dáta o pacientovi zo zdravotníckej dokumentácie. Dáta boli vyhodnotené pomocou deskriptívnej štatistiky.

Výsledky: Štúdie sa zúčastnilo 96 pacientov v priemernom veku $73,3 \pm 8,1$ rokov, z toho 53 (55,2 %) bolo mužov. Celkom 81 (84,4 %) pacientov sa nachádzalo v starobnom dôchodku a 27 (28,1 %) žilo v domácnosti samo. Ďalšou najčastejšou komorbiditou okrem FS bola arteriálna hypertenzia. Pacienti užívali podľa zdravotníckej dokumentácie v priemere $7,1 \pm 3,1$ liečiv. Zastúpenie DOAC v zdravotníckej dokumentácii bolo 38 (39,6 %) pre rivaroxaban, 25 (26,0 %) pre apixaban a 33 (34,4 %) pre dabigatran. Dabigatran bol vždy dávkovaný 2-krát denne, u apixabanu sa vyskytol dávkovací režim 1-krát denne u 4 (4,2 %) pacientov a 1 (1,0 %) pacient uviedol užívanie rivaroxabanu každý druhý deň.

Záver: Spokojnosť s DOAC môže byť znižovaná obavou pacientov z nežiadúcich účinkov a liekových interakcií. Je potrebná reedukácia pacientov s dôrazom na nutnosť dodržiavania pravidelného dávkového intervalu u DOAC. Zdravotníci by mali u pacientov s kumuláciou rizikových faktorov zvážiť monitorovanie aktivity DOAC ako nástroj pre presnejšiu predikciu dávok DOAC.

Kľúčové slová: lieková adherencia, fibrilácia siení, DOAC.